

Handläggare

Telefon:

Till

Förskolenämnden

Uppföljning av Intern kontroll 2025, Förskolenämnden

Innehållsförteckning

Bedömning av nämndens interna kontroll.....	3
Uppföljning av nämndens internkontrollplan	8
Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen	8

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Delvis tillräcklig

Analys

Förskolenämnden bedömer att den interna kontrollen under år 2025 varit delvis tillräcklig. Bedömningen grundas på att arbetet med intern kontroll fortsatt behöver utvecklas på nivåerna nämnd, avdelning och enhet. I nämndens väsentlighets- och riskanalys samt i internkontrollplan behöver nämndens kärnverksamhet tydligare framgå, därtill behöver riskkartläggningen inom stadens obligatoriska processer såväl som nämndens kärnverksamhet utvecklas och systematiseras.

Arbetet avser:

- identifiera väsentliga verksamhetsprocesser på samtliga nivåer; nämnd, avdelning, enhet
- utveckla den systematiska kartläggningen av tillhörande risker på avdelnings- och enhetsnivå
- arbeta fram metoder för hur riskerna kan förebyggas på avdelnings- och enhetsnivå
- bygga en systematisk verksamhetsnära kontrollmiljö (avdelnings- och enhetsnivå) för att tidigt upptäcka fel samt effektivt åtgärda när oönskade händelser uppstått

Utvecklingsarbetet bedöms pågå under 2026 och beräknas vara implementerat och förankrat i organisationen inför 2027 års väsentlighets- och riskanalys.

Uppföljning av 2025 års väsentlighets- och riskanalys

De åtgärder som togs fram i 2025 års väsentlighets- och riskanalys har genomförts enligt plan. Nedan följer en kortfattad redogörelse för genomfört arbete.

- Inom ramen för processen *Tillsyn av fristående förskola och pedagogisk omsorg* identifierades risken *Otillbörlig påverkan under granskningsprocessen eller när förslag till beslut skrivs fram*. Inom ramen för processen *Förebygga otillåten påverkan* identifierades risken *Medarbetare utsätts för otillåten påverkan inom ramen för tillståndsprövning, tillsyn och ansökan om tilläggsbelopp*. De oönskade händelserna följdes av fyra åtgärder och samtliga klarmarkerades i samband med tertialrapport 2. En rutin för att förebygga och hantera otillåten påverkan har tagits fram och implementering av rutinen har påbörjats. Därtill har informationsbrev vid ansökan om tilläggsbelopp reviderats, i brevet framgår att en stödinsats inte kan villkoras.
- Inom ramen för processen *Rättssäker hantering i den kommunala styrningen* har arbetet under året fokuserat på att upprätta rutiner och riktlinjer, exempelvis inom registratur och arkiv. I 2026 års väsentlighets- och riskanalys har processen delats upp i två processer;

Hantering av allmän handling och Demokratisk beslutsprocess. Respektive process följs av delprocesser och direktåtgärder. Arbetet med rättssäker hantering i den kommunala styrningen fortlöper därmed under kommande år.

- Inom ramen för *Systematiskt informationssäkerhetsarbete* har rutiner för behörigheter, implementering av lokal anvisning, rutin för incidenthantering och informationsklassning tagits fram. I 2026 års väsentlighets- och riskanalys har fem risker och behov av fyra direktåtgärder i det systematiska informationssäkerhetsarbetet identifierats, därmed fortlöper arbetet under kommande år.
- Inom ramen för processerna *Förebygga otillåten påverkan* och *Förebygga välfärdsbrott* har under året bland annat kunskapshöjande åtgärder och utvecklad samverkan inom förvaltningen utvecklats. Kompetenshöjande insatser har medfört att förståelsen för hur välfärdsbrott och otillåten påverkan kan ta sig uttryck i flera av nämndens ansvarsområden, såsom rekrytering, utbetalning av ersättning och bidrag, tillståndsprövning och tillsyn. Förståelse för vad verksamhets- och/eller förtroendeskada är, hur detta kan ta sig uttryck och vilka risker detta kan medföra har också det vidgats och fördjupats. Utvecklad samverkan inom förvaltningen har bland annat skett genom analysmodellen *Crime proofing*. Modellen går ut på att riskanalysera regelverk eller andra system som styr, exempelvis stundande beslut, tillstånd, avtal eller utbetalningar. Modellen syftar till att förebygga brott i välfärden. Arbeta utifrån processerna fortgår och i 2026 års väsentlighets- och riskanalys har risker identifierats.
- Utifrån kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområde *1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid* samt *1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan* har nämnden under året arbetat fram en process för hur det systematiska arbetet med stadsgemensamma styrdokument för förskola ska genomföras. Inom ramen för nämndens väsentlighets- och riskanalys 2026 har en process formulerats; *Stadsgemensamma styrdokument för verksamhetsområdet*. Till processen har fem delprocesser identifierats – *Aktualitetsprövning, Framtagande, Implementering, Revidering* och *Uppföljning*. Till respektive delprocess har risk/risker identifierats och förebyggande hantering har beskrivits.

Uppföljning årsrapport 2024 Rapport från stadsrevisionen Dnr: RVK 2025/33

Revisionskontorets samlade bedömning var att den interna kontrollen 2024 bedömdes vara delvis tillräcklig. Bedömningen grundades på fördelning av medel kommunfullmäktige inte beslutat om i budget samt att väsentlighets- och riskanalys och internkontrollplan behövde utvecklas. Under punkterna nedan följer en sammanfattning av de åtgärder nämnden, utifrån revisorernas bedömning, vidtagit.

- *Nämnden har fördelat medel som inte kommunfullmäktige beslutat om i nämndens budget (5 kap. 1 § kommunallagen)*
Utifrån att revisionskontoret, i samband med granskning av den interna kontrollen 2024, bedömde att fördelning av medel stred mot 5

kap. 1§ kommunallagen har förtydligande skett i relation till såväl nämnd som förvaltning gällande att nämnd inte äger att fatta dessa beslut. Löpande avstämningar sker mellan förvaltningen och stadsledningskontoret i relation till viktiga finansiella frågor, detta för att säkerställa kvalitet och korrekt hantering. Eventuella överskott återrapporteras och återförs i sin helhet till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige äger sedan i sin tur att besluta om eventuell ytterligare fördelning av dessa medel.

- *Nämndens väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan behöver utvecklas*
Nämnden har under året, utifrån stadens nya modell för intern kontroll, beslutat om arbetssätt och arbetsfördelning för den interna kontrollen. Modellen finns beskriven i *Förskolenämndens system för intern kontroll*, bilaga 2 till nämndens verksamhetsplan 2026. I dokumentet beskrivs bland annat rapporteringsrutiner samt hur arbetet med riskkartläggning och riskvärdering går till.

I samband med att verksamhetsplan tas fram ses nämndens system för intern kontroll årligen över och revideras vid behov. Enligt stadens tillämpningsanvisningar biläggs dokumentet verksamhetsplanen.

Utifrån den förvaltningsövergripande processen för riskkartläggning har under hösten avdelning- och enhetsspecifika arbetssätt och strukturer än mer konkretiserats och utvecklats. I syfte att öka samsyn inom området intern kontroll har under året samtliga chefer och nyckelpersoner satt sig in i kommunallagens förstärkta skrivningar. Därtill har kartläggning av väsentliga verksamhetsprocesser, systematisk kartläggning av risker samt metoder för hur riskerna kan förebyggas genomförts. Arbetet har innefattat framtagande av verksamhetsnära kontrollmiljöer för att tidigt upptäcka fel samt effektivt åtgärda när oönskade händelser uppstår.

Insatser som genomförts och/eller planerats bedöms skapa förutsättningar för att 2027 års väsentlighets- och riskanalys ska kunna genomföras på samtliga tre nivåer; nämnd, avdelning och enhet. Genom detta kan nämnden se till att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer kommunfullmäktige beslutat, samt enligt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten (kommunallagens 6 kap. 6 §).

Revisionskontorets rekommendationer

I granskningen lämnades ett antal rekommendationer. Nedan följer en kortfattad beskrivning av de åtgärder som nämnden vidtagit under året.

Planering av tillsyn samt kontroller av ägar- och ledningskretsen kan utvecklas för att säkerställa att risken för oegentligheter och välfärdsbrottslighet hanteras

Fyra rekommendationer avseende ägar- och ledningsprövning för fristående förskolor lämnades.

- *Utveckla dokumentationen av utförda kontroller, exempelvis ange vilka källor som granskats:* Av nämndens checklistor för granskning av ekonomi respektive ägar- och ledningsprövning framgår numera vilka källor som uppgifter hämtas ifrån.

- *Stärka kontroller av inskickade underlag för att säkerställa äktheten av dessa:* Av upprättad rutin framgår att nämndens kontroller ska göras för att säkerställa att lämnade uppgifter som gör gällande att revisor är auktoriserad eller godkänd stämmer. Vidare kompletteras huvudmannens utdrag från skattekontot med uppgifter direkt från Skatteverket avseende beslut. Vid intervjuer och lokalgranskning inom ramen för tillståndprocessen genomförs kontroll av legitimationer.
- *Utveckla kontrollen gällande personer i ägar- och ledningskretsen:* Utöver förtydligandet avseende från vilka källor information ska hämtas framgår av rutinen hur vissa avvikelser, exempelvis utländska personnummer, ska hanteras med ytterligare kontroller.
- *Löpande se över riskparametrarna som ligger till grund för tillsynen. Detta för att säkerställa att tillsynen prioriteras där störst risk finns att utöva oegentligheter och välfärdsbrottslighet, bland annat kan forskning och myndigheters statistik tillämpas:* Nämndens modell för ett riskbaserat urval som tillämpas, tar hänsyn till utvalda indikatorer inom enhet, ägar- och ledningsprövning samt ekonomi. Indikatorerna för ekonomi respektive ägar- och ledningsprövning har tagits fram med hänsyn tagen till de riskområden som lyfts av bland andra Ekobrottsmyndigheten. Indikatorernas riskvärden uppdateras löpande vid inkomna signaler och efter avslutade tillsyner.

Kontroller avseende löneprocessen behöver utvecklas för att säkerställa att stadens riktlinjer efterlevs

Internkontrollen av lönehantering har under hösten förbättrats, detta genom att en tydligare och förbättrad rutin för internkontroll tagits fram. Rutinen är framtagen utefter stadens anvisningar. Målet är att säkerställa att kontrollerna fungerar praktiskt i arbetsvardagen samt att säkerställa lönehanteringsprocessen och upptäcka eventuella fel och brister i syfte att kunna åtgärda dessa. Utifrån reviderad rutin för kontroll av lönehantering har en lathund för chefer tagits fram. Syftet med lathunden är att tydliggöra chefsansvaret i kontrollerna samt tydliggöra för chef hur och när kontrollerna ska genomföras. För att implementera de nya rutinerna har utbildning genomförts med samtliga chefer. HR-funktionen har därtill förbättrat arbetssätt för genomförandet av de kontroller för lönehantering som funktionen ansvar för.

Omfattande arbete för att säkerställa att dataskyddsförordningen efterlevs återstår

Under första kvartalet kartlades risker och utvecklingsbehov med utgångspunkt i *GDPR Årsrapport 2024*. En färdplan för att systematiskt arbeta med att fortsatt utveckla följsamhet till dataskyddsförordningen togs fram. För att säkerställa att utpekade roller i förvaltningen fortsatt kan dokumentera i registerförteckningen på ett korrekt sätt har stödmaterial utarbetats. Roller som personuppgiftskoordinator (PUK) finns på varje avdelning och utbildningsinsatser har genomförts för samtliga personuppgiftskoordinatorer.

Under året har nämnden arbetat vidare med dataskydd, bland annat genom att anta lokala anvisningar för informationssäkerhet och hantering av informationssäkerhetsincidenter inklusive personuppgiftsincidenter. Två personuppgiftsincidenter har anmälts till Integritetsskyddsmyndigheten inom föreskriven tidsram i enlighet med artikel 33 i GDPR. Hanteringen visar att förvaltningen har förmåga att identifiera och rapportera incidenter i tid.

För att undvika parallella spår har samarbetet mellan informationssäkerhetssamordnare och dataskyddsombud utvecklats. Framtagna lokala anvisningar från 2024 har reviderats, i detta har roller och ansvar förtydligats. I enlighet med stadens anvisningar har *Ledningens genomgång 2025* och *GDPR årsrapport 2025* levererats. Utveckling av nämndens systematiska information- och dataskyddsarbete sker kontinuerligt.

Genomförande av obligatoriska utbildningar i dataskydd och informationssäkerhet har systematiskt följts upp. Ett årshjul har tagits fram för att ytterligare förstärka det pågående systematiska säkerhetsarbetet inom såväl dataskydd som informationssäkerhet.

Nämnden bör överväga att omfatta nämndens kärnverksamhet i internkontrollplanen

Rekommendationen har tagits omhand inom ramen för 2026 års väsentlighets- och riskanalys. Under höstens riskkartläggning har tre väsentliga processer i nämndens kärnverksamhet identifierats; *Stadsgemensamma styrdokument för verksamhetsområdet*, *Demokratisk beslutsprocess* samt *Hantering av allmän handling*. Två risker inom processen *Hantering av allmän handling* har fått ett riskvärde på 9 respektive 12, därmed har dessa lyfts in i 2026 års internkontrollplan.

Nämnden behöver utveckla analysen av orosanmälningar så att staden fullt ut säkerställer att förskoleverksamheten uppfyller socialtjänstlagens anmälningsskyldighet

Under året har aktiviteter som syftat till ökad kompetens och vägledning kring orosanmälan/anmälningsskyldigheten för förskolans personal genomförts. Behoven identifierades i såväl *Förskola i Stockholm 2024* som i revisionskontorets granskning av stadsdelsnämndernas arbete. Under 2026 kommer aktuell statistik om orosanmälningar jämföras med 2024 års resultat och analyseras i förhållande till genomförda insatser. Analysen ligger till grund för fortsatt utveckling med målet att säkerställa att förskoleverksamheten uppfyller socialtjänstlagens anmälningsskyldighet.

Aktiviteter som genomförts under året:

- Nämnden har etablerat nya och vidareutvecklat pågående samverkansformer med socialnämnden och stadsdelsnämnderna
- Avdelningschefer för förskola samt individ och familj (socialtjänst) har etablerat samverkansformer i syfte att utveckla arbetet med tidiga insatser
- Socialnämnden har i samverkan med nämnden tagit fram stödmaterial för orosanmälningar samt fortsatt arbetet med gemensam samverkansdag för nyckelpersoner inom respektive verksamhet
- Stadens riktlinje för barnsäkerhet har reviderats och stadsövergripande stödmaterial som berör barn som far illa samt brott mot barn kommer tas fram under 2026

Uppföljning av nämndens internkontrollplan

Nämnden har 2025 inte haft någon internkontrollplan, därav inget att redovisa.

Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen

Nämnden har 2025 inte haft någon internkontrollplan, därav inget att redovisa.